

**BIBLIJSKO - MOLITVENA ZAJEDNICA
SVETI PETAR I PAVAO**

APOSTOLI DIJELE DAR DUHA

Proročko ispunjenje

Nastup Mesijanskog vremena obilježen je „izlivanjem“ Duha Svetoga „na svako tijelo“ (usp. Joel 3, 1). Dar Duha nosi sa sobom sve obilje mesijanskog vremena, **nosi spasenje, radost, oprostjenje i pomirenje, nosi život!** Na blagdan Pedesetnice kad je u vihoru radosti i zanosa i u ognjenim jezicima plamena ljubavi Duh sišao nad apostole (**pročitaj Dj 2!**) oni su toga časa prepoznali ispunjenje starih proročanstava o nastupu mesijanskog vremena a jednako tako i vjernost Isusovu po kojoj je izvršio svoja obećanja da će im poslati Duha Branitelja, Duha Istine koji će ostati s njima zauvijek, koji će ih poučavati u svemu i upućivati u svu istinu (usp. Iv 14).

Isus Krist - Duh životvorni

Duh odmah i djeluje

I sada se raduju daru Duha. Njegovom snagom ohrabreni izlaze pred narod kojim upravo toga blagdanskog dana vrvi Jeruzalem i hrabro svjedoče. Svjedoče za Isusa uskrsnuloga, svjedoče o daru Duha kojeg su upravo primili. Raduju se, naviješteni, potiču na obraćenje, a Duh djeluje u srcima ljudi, svjedoči u njima za Isusa Krista i potiče ih na obraćenje!

I evo reakcije slušatelja:

„Kada to čuše, duboko potreseni rekoše Petru i drugim apostolima: „Što nam je činiti, braćo?“ Petar će im: „Obratite se i svatko od vas neka se krsti u Ime Isusa Krista da vam se oprostite grijesi, i primit ćete dar, Svetoga Duha. Ta za vas je ovo obećanje i za djecu vašu i za sve one izdaleka, koje pozove Gospodin Bog naš.““ (Dj 2, 37-39).

Primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci (Dj 1,8)

Obraćenje, Vjera, Krštenje, Dar Duha

Petar ih potiče neka se najprije **krste**. Na taj će način primiti oprostjenje grijeha, Isusovo će ih otkupljenje oprati i tada će i oni primiti dar Duha. Jer u mesijanskom vremenu Duh Božji više nije privilegij pojedinaca, kako je to bilo u starozavjetno vrijeme, već je dar za sve koji se tom vremenu otvaraju. Duh nije privilegij niti apostola koji njegovom snagom djeluju i naviještaju. On je dar za sve one koji vjeruju u Isusa Krista i u njegovo se ime krste. I ne samo za Židove, već i za one „izdaleka, koje pozove Gospodin“, a to je mnoštvo poganskog svijeta koji još nisu upoznali Isusa Krista.

Pogledajmo jedan zanimljiv događaj koji opisuju Djela apostolska, jer će nam mnogo toga reći:

Događaj u Samariji

„Oni dakle što se raspršiše, obilazili su navješćujući Riječ. Filip tako siđe u grad samarijanski i stade im propovijedati Krista. Mnoštvo je jednodušno prihvaćalo što je Filip govorio, slušajući ga i gledajući znamenja koja je činio. Doista, iz mnogih opsjednutih izlažahu nečisti duhovi, vičući iza glasa, a ozdravljahu i mnogi uzeti i hromi. Nasta tako velika radost u onomu gradu... Kad apostoli u Jeruzalemu čuše da je Samarija prigrlila riječ Božju, poslaše k njima Petra i Ivana. Oni siđoše i pomoćiše se za njih, da bi primili Duha Svetoga. Jer, još ni na koga od njih ne bijaše sišao; bijahu samo kršteni u Ime Gospodina Isusa. Tada polagahu ruke na njih, i oni primahu Duha Svetoga.“ (Dj8, 4-8 i 14-17).

Analiza događaja

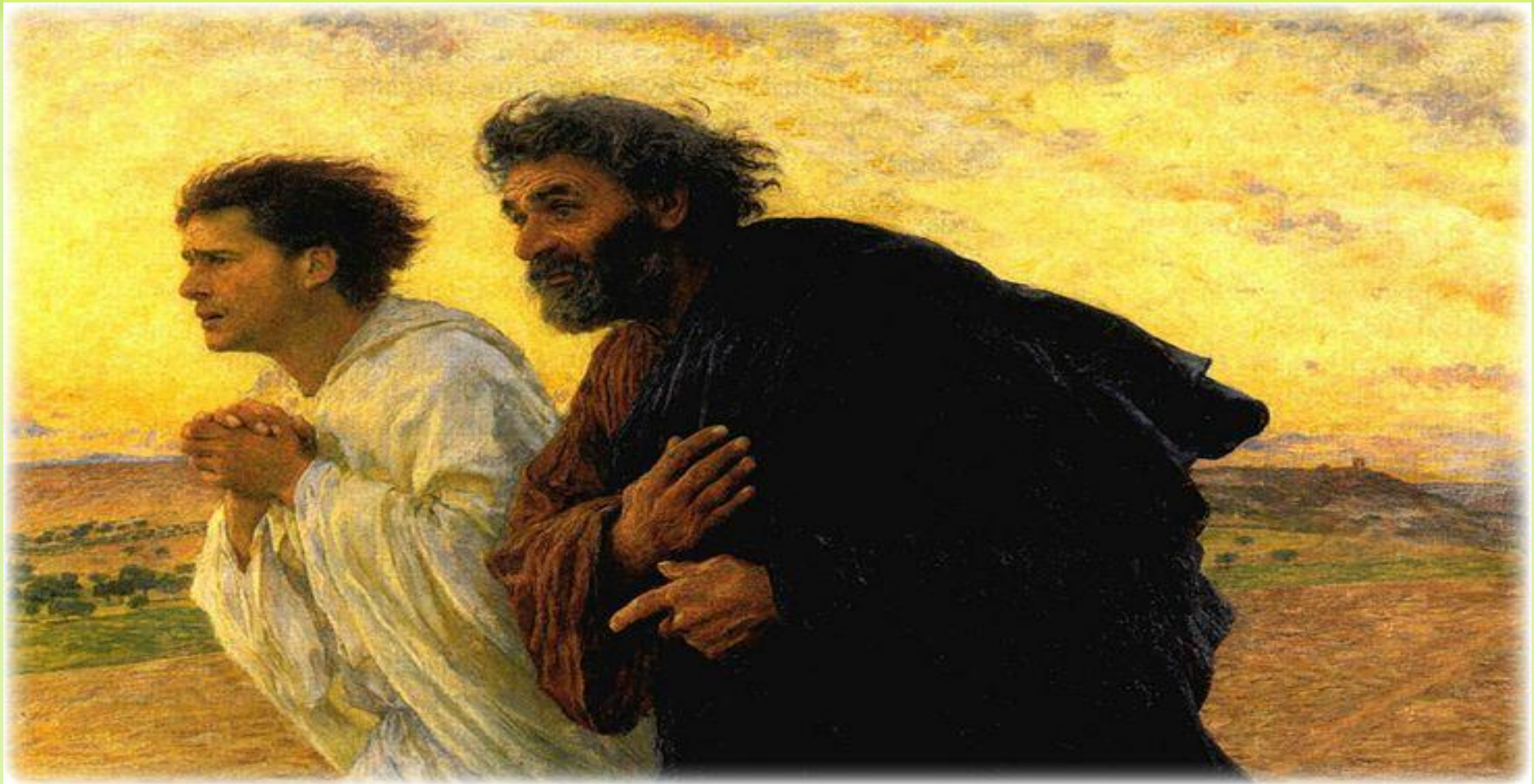
Radi čega smo izabrali ovaj događaj? Prije svega da vidimo koje je odnos krštenja i dara Duha. Razmišljajući o sakramentu krštenja rekli smo da je ono „rošenje odozgo iz vode i Duha Svetoga“. I nema sumnje da u sakramentu krštenja Duh snažno djeluje. Bez njega ne bi se to rođenje niti moglo dogoditi, bez njega krštenje bi bilo tek simbolično pranje, koje bi u sebi nosilo želju i molitvu za očišćenjem. Dublje od toga ne bi međutim, moglo zahvatiti čovjeka. Jednako tako smo rekli da kod krštenja Duh pomazuje krštenika. Ipak usprkos svemu tome apostoli smatraju da se moraju uputiti kršćenicima u Samariji koje je Filip svojim propovijedanjem obratio i krstio, kako bi im podijelili mesijanski dar Duha.

I oni to čine posebnim činom, različitim od krštenja. Luka u Djelima opisuje da su polagali na njih ruke i „i oni primahu Duha Svetoga“. Kod toga su vjerojatno (kako je to jasno iz drugih mjesta Djela apostolskih!) i nešto molili. Tu se rađaju i druga pitanja kao npr. zašto nije Filip kad je već bio tamo i pokrstio Samarijance sam podijelio dar Duha Svetoga, pa koji je odnos dara Duha i krštenja? Da li je podjeljivanje dara Duha nadopuna krštenju, punina mesijanskih dobara?

Svakako je krštenje preduvjet primanju dara Duha Svetoga. To vidimo kako iz prvog teksta koji smo ovdje naveli (Petrov govor: krstite se, pa ćete primiti dar, Duha...), tako i iz posljednjeg teksta: kad su apostoli čuli da su se Samarijanci pokrstili, Petar i Ivan hitaju da im podijele taj dar! Iako ih ovdje (krštenje i podjeljivanje dara Duha) susrećemo kao dva različita čina, kako po načinu podjeljivanja, tako i vremenski odijeljena, oni zajedno tvore puninu ulaska u novo, mesijansko vrijeme.

Dar Duha povjeren Crkvi

Zadržimo se još malo na slučaju Samarijanaca. Bog je na Pedeseticu izlio svojega Duha i pokazao da je nastupila „punina“ vremena, ali nam upravo iznijeti slučaj pokazuje da je taj dar Duha i njegovo podjeljivanje povjerenom zajednici koju sam taj Duh oblikuje, zajednici Crkve koja se na Duhove rađa. Upravo ta zajednica, nosioci službe u njoj podjeljuju dar Duha onima koji se obraćenjem i krštenjem pridružuju Crkvi, Isusovoj zajednici. Zajednica Crkve je, znači, „prostor“ u kojem se događa taj ulazak u mesijanska dobra, u kojoj i po kojoj se događa krštenje i podjeljuje dar Duha. Jer upravo zajednica šalje u Samariju kako Filipa tako i apostole Petra i Ivana.

Sloboda Duha

No Duh ne bi bio Duh kad bi se dao svezati našim ljudskim kategorijama. Već je Isus upozorio Nikodema na ponašanje Duha rekavši da „Duh puše gdje hoće“, poput vjetra kojega se ne može ograničavati niti usmjeravati. Uz sve „redovito“ djelovanje, Duh može i čini i ono što je izvanredno. O tome nam svjedoče i Djela apostolska:

„Dok je Petar još govorio te riječi, siđe Duh Sveti na sve koji su slušali tu besjedu. A vjernici iz obrezanja, koji dođoše zajedno s Petrom, začudiše se što se i na pogane izlio dar Duha Svetoga. Jer, čuli su ih govoriti drugim jezicima i veličati Boga. Tada Petar reče: „Može li tko uskratiti vodu da se ne krste ovi koji su primili Duha Svetoga kao i mi?“ I zapovijedi da se krste u Ime Isusa Krista. Tada ga zamole da ostane ondje nekoliko dana“
(Djela apostolska 10, 44-48).

Što se je dogodilo? Dvije „izvanredne“ stvari: Duh je sišao na ne-Židove, na pogane, na one koji su „daleko“! I drugo, sišao je na te ljude **prije** nego li što su se krstili! I Petar je sam zatečen. Kako to? Ali to mu je i velika pouka. Ako je sam Duh Sveti sišao nad pogane, tko im onda može osporiti i ono prvo mesijansko dobro, a to je krštenje. Ta već su primili i dar koji kao punina dolazi iz krštenja!? Tu je Petar i upoznao da je Duh „širi“ od Crkve i da doista „puše“ gdje hoće, a da su kako on, tako i Crkva samo službenici Duha Svetoga! Duh je tu u kući rimskog kapetana Kornelija svoj dolazak popratio i čudesnim znakom dara jezika, ljudi su poneseni Duhom progovorili drugim jezicima i počeli veličati Boga. I što je drugo mogao nego krstiti ih i gledati kako ih Duh Sveti pridružuje Isusovoj Crkvi.

Ivanovo krštenje nije dovoljno

Da vidimo još jedno podjeljivanje dara Duha. Dogodilo se to u Efezu:

„Dok je Apolon bio u Korintu, Pavao, pošto prođe gornje krajeve, dođe u Efez, nađe neke učenike pa ih upita: „Jeste li primili Duha Svetoga kad ste povjerovali?“ Oni će mu: „Ta ni čuli nismo da ima Duh Sveti.“ Nato će on: „Na što se onda krstite?“ „Na krštenje Ivanovo“, odvrate oni. Nato će Pavao: „Ivan je krstio krštenjem obraćenja, govoreći narodu da vjeruje u Onoga koji za njim dolazi, to jest u Isusa.“ Čuvši to, krste se u Ime Gospodina Isusa, pa kad Pavao položi na njih ruke, dođe Duh Sveti na njih, te stanu govoriti drugim jezicima i prorokovati. Bijaše u svemu dvanaestak muževa.“ (Dj 19, 1-7).

Krštenje Ivanovo nije dovoljno za primanje dara Duha Svetoga. Učeni Apolon usprkos svoje rječitosti i upućenosti u Pisma nije cjelovito Efežanima navijestio Isusa Krista i mesijansko vrijeme. Tih dvanaest muševa nije ni čulo da postoji Duh Sveti. Pavao je odmah stoga posumnjao u njihovo krštenje. Bilo mu je jasno kad mu rekoše da su primili samo Ivanovo (Krstitelj je na Jordanu samo pripravljaio Izrael za dolazak Mesije i mesijanskog vremena!). Stoga je potrebno da se Efežani najprije krste Isusovim krštenjem. Nakon toga Pavao je položio na njih ruke i podijelio im dar Duha Svetoga.

Svakako je krštenje preduvjet primanju dara Duha Svetoga. To vidimo kako iz prvog teksta koji smo ovdje naveli (Petrov govor: krstite se, pa ćete primiti dar, Duha...), tako i iz posljednjeg teksta: kad su apostoli čuli da su se Samarijanci pokrstili, Petar i Ivan hitaju da im podijele taj dar! Iako ih ovdje (krštenje i podjeljivanje dara Duha) susrećemo kao dva različita čina, kako po načinu podjeljivanja, tako i vremenski odijeljena, oni zajedno tvore puninu ulaska u novo, mesijansko vrijeme.

Načas smo „zavirili“ u život prve Crkve. Vidimo da je Isus doista izvršio svoje obećanje, da je svojoj zajednici poslao Duha Svetoga, Branitelja i Tješitelja, Duha Istine kojega svijet ne može primiti jer nije upoznao i povjerovao u Krista. Doista je nastupilo novo vrijeme, mesijansko vrijeme! Vidjeli smo da dar Duha živi u zajednici Crkve i da je to dar za **čitavu zajednicu**, za sve koji vjeruju i krste se u Isusa Krista. Taj dar Duha podjeljuju apostoli kao puninu ulaska u Isusovu Crkvu, kao puninu mesijanskih dobara.

